

tino, ua haamata o Mary i to'na tere fifi i te pae tooa o te râ i Utaha i roto i te 73raa o to'na matahiti.

I muri a'e i te hoê tere maitai na ni'a i te moana Ataranetita, ua amui atu oia i te Pûpû Pereoo Huti a Martin. I te 28 no tiurai ua haamata teie mau pionie e to ratou pereoo huti taata i te tere i te pae tooa o te râ. Ua ite-papûhia te mau iui o teie pûpû. I ni'a i te 575 melo i roto i taua pûpû ra, fatata hoê i ni'a i te maha ua pohe hou a tae atu ai ratou i Utaha. E rahi atu â o te pohe ahiri e, aita te ohipa faaoraraa i faanahohia e te peresideni Brigham Young, o tei tono i te mau pereoo e te mau tauhaa no te imi i te feia mo'a tei mo'e e tei mau i roto i te hiona.

Ua pohe o Mary Murdoch i te 2 no atopa 1856 i piha'ihio ia Chimney Rock, Nebraska. I ô nei to'na poheraa i te rohirohi, i te to'eto'e e i te mau fifi o te tere. Aita i ti'a i to'na tino iti na'ina'i ia faaoroma'i i te mau fifi tei farereihia e te feia mo'a. A fatata ai oia i te pohe, ua feruri oia i to'na utuafare i Utaha. Teie te mau parau hopea a teie vahine pionie faaroo, « a parau ia John e, ua pohe au ma te hinaaro papû ia parahi i Ziona ». (A hi'o Kenneth W. Merrell, *Scottish Shepherd: The Life and Times of John Murray Murdoch, Utah Pioneer* [2006], 34, 39, 54, 77, 94–97, 103, 112–13, 115).

Ua riro o Mary Murray Murdoch ei hi'oraa no te ti'aturiraa (tia'iraa) e te faaroo o te mau pionie matamua e rave rahi, tei ratere ma te itoito i te pae tooa o te râ. I teie mahana te titau atoa nei te tere pae varua i te ti'aturiraa (tia'iraa) e te faaroo rahi mai to te mau pionie matamua. E mau titauraa taa ê paha ta tatou, tera râ, te tutavaraa, ua aifaito noa ia te rahi.

Te pure nei au ia tupu to tatou mau moemoea ti'a na roto i to tatou mau ti'aturiraa. Te pure taa ê nei au ia ti'a i to tatou ti'aturiraa (tia'iraa) i roto i te Taraehara ia haapuai i to tatou faaroo e to tatou aroha, e ia horo'a mai ia tatou i te hoê iteraa atea mure ore no to tatou oraraa amuri a'e. Te pure nei au ia roaa ia tatou paatoa teie tia'i papû roa, na roto i te i'oa o Iesu Mesia ra, amene. ■

Na Larry M. Gibson

Tauturu Matamua i roto i te Peresideniraa Rahi o te Feia Apî Tamaroa

Te mau Taviri Mo'a o te Autahu'araa a Aarona

Te hinaaro nei te Fatu i te feia atoa tei mau i te Autahu'araa a Aarona ia titau i te mau taata atoa ia haere mai i te Mesia ra—ma te haamata i to ratou iho utuafare.

Ua faaoti te hoê o ta'u mau tamaiti i te 12raa o to'na matahiti ia faamu i te mau rapiti. Ua hamani matou i te mau afata e ua hoo mai i te hoê maiâ rahi e e piti na rapiti ufa na te hoê taata tapiri io matou. Aita roa'u tu vau i ite eaha ra te mea e tupu i muri a'e. Aita i maoro roa ua î roa ta matou fare vairaa tauhaa i te mau rapiti. I teie nei ua paari ta'u nei tamaiti, e ti'a ia'u ia faaite i to'u faahiahia e nahea teie ohipa rapiti i te afaroraa—i te tahi mau taime e tomo mai te uri a te hoê taata tapiri i roto i te fare vairaa e ua amu i te tahi o te mau rapiti.

Ua putapû râ to'u aau a hi'o ai au i ta'u tamaiti e to'na mau taea'e i te tia'iraa e te parururaa i taua mau rapiti ra. E i teie nei, ei tane faaipoipo e ei metua tane, e mau taata ti'amâ ratou tei mau i te autahu'araa o te here, te haapuai e te tia'i nei i to ratou iho mau utuafare.

E putapû to'u aau a hi'o ai au ia outou te feia apî tane no te Autahu'araa a Aarona o te tia'i ra, paturu ra, e haapuai ra i te feia na piha'ihio ia outou, to outou iho mau utuafare e te mau melo no ta outou pûpû autahu'araa. Auê ia to'u here ia outou e.

Aita i maoro roa ua hi'o iho nei au i te hoê taure'are'a 13 matahiti tei faataahia ei peresideni no te pûpû diakono. I muri iho, ua aroha rima te episekopo ia'na e ua pii atu ia'na e « peresideni », ma te haamaramarama atu i te mau melo no te pûpû e « e pii oia ia'na ei peresideni no te haapapû i te huru mo'a no to'na piiraa. Te peresideni no te pûpû diakono o te hoê ana'e o na taata e maha i roto i te paroita tei mau i te mau taviri no te peresideniraa. Ma te mau i taua mau taviri ra, e arata'i ia oia e to'na na tauturu i te pûpû autahu'araa i raro a'e i te faaururaa a te Fatu ». Ua taa i teie episekopo te mana no te mau peresideniraa tei arata'ihia e te hoê peresideni tei mau e tei faaohipa i te mau taviri mo'a (A hi'o PH&PF 124:142–43).

Ua ui au i muri iho i teie nei taure'are'a mai te mea ua ineine anei oia i te peresideni i teie pûpû autahu'araa rahi. Ta'na pahonoraa o teie ia « te taiâ nei au. Aita vau i ite eaha ta te hoê peresideni no te pûpû diakono e rave. E nehenehe anei ta oe e faaite mai ia'u ? »

Ua parau vau ia'na e e episekopo- raa e e mau tauturu faahiahia o te tauturu ia'na ia riro ei faatere autahu'araa

manuïa e te puai. Ua ite au e faatura ratou i te mau taviri mo'a no te peresideniraa tei mauhia e ana.

I muri iho ua ui atu vau i teie uiraa : « Te mana'o nei oe e e pii te Fatu ia oe i teie piiraa faufaa rahi ma te ore e arata'i ia oe ? »

Ua feruri oia e ua pahono mai, « i hea vau e imi ai i te arata'iraa ? »

I muri a'e i te tahi aparauraa, ua ite oia e e ite oia i te arata'iraa i roto i te mau papa'iraa mo'a, te mau parau a te mau peropheta ora, e te mau pahonoraa i te pure. Ua faaoti maua i te imi i te hoê papa'iraa mo'a o te riro ei vahi haamataraa no ta'na imiraa ia haapii i te mau hopoi'a no to'na piiraa apî.

Ua huri maua i te tufaa 107 no te Parau Haapiiraa e te Parau Fafau, irava 85. Te faahiti ra e e parahi te hoê peresideni no te pûpû diakono i roto i te apooraa i piha'ihohi i ta'na mau melo no te pûpû autahu'araa e e haapii ia ratou i ta ratou ohipa. Ua ite maua e ere ta'na pûpû autahu'araa i te hoê piha haapiiraa o te hoê râ apooraa a te feia apî tane e e ti'a ia ratou ia haapuai e ia faaitoito te tahi i te tahi i raro a'e i te arata'iraa a te peresideni. Ua faaite au i to'u ti'aturiraa e e riro mai oia e hoê peresideni maitai o te ti'aturi i ni'a i te faaururaa a te Fatu e o te faarahi i to'na piiraa mo'a a haapii ai oia i to'na mau hoa diakono i ta ratou mau hopoi'a.

Ua ui au i muri iho, « ua ite oe i teie nei e e ti'a ia oe ia haapii i te mau diakono i ta ratou mau hopoi'a, ua ite

anei oe eaha taua mau hopoi'a ra ? »

Ua hi'o faahou maua i te mau papa'iraa mo'a e ua ite e :

1. Ua faataahia te hoê diakono ia tia'i i te ekalesia e ia riro ei hoê haapa'o ti'a i te ekalesia (a hi'o PH&PF 84:111).

No te mea ho'i o te utuafare te niu o te Ekalesia, te vahi hau atu i te faufaa rahi i reira te hoê taea'e tei mau i te Autahu'araa a Aarona e nehenehe ai e rave faaoti i ta'na hopoi'a, tei roto ia i to'na iho utuafare. E horo'a atoa oia i te tautururaa autahu'araa i to'na metua tane e to'na metua vahine a arata'i ai raua i te utuafare. E tia'i atoa oia i to'na mau taea'e e mau tuahine, te feia apî no ta'na pûpû autahu'araa e te tahi atu mau melo no te paroita.

2. E tauturu te hoê diakono i te haapii i roto i ta'na mau ohipa atoa i roto i te Ekalesia mai te mea e titauhia (a hi'o PH&PF 20: 57).

Ua faaoti maua e mai te mea e ti'a i te hoê diakono ia tauturu i te mau ohipa a te haapii, e ti'a atoa ia ia'na ia ite i ta ratou mau ohipa. I roto i te mau papa'iraa mo'a e ua ite vitiviti maua hau atu i te hoê tatini ohipa no te toro'a haapii (a hi'o PH&PF 20:53-59 ; 84:111). Auê ia ohipa puai no te feia apî tane atoa—e to ratou mau metua tane, to ratou mau taata tauturu e te tahi atu mau taata—ia rave mai

ta teie taure'are'a i rave ; ia haere i roto i te mau papa'iraa mo'a e ia imi no ratou iho eaha râ ta ratou mau ohipa. Te mana'o nei au e rave rahi o tatou o te maere—e o te faauruhia—e te mea ta tatou e ite. Tei roto i Te Hopoi'a i te Atua te tahi mau parau tauturu haapotohia no te mau ohipa a te Autahu'araa a Aarona e e tautururaa rahi te reira i te faahoturaa pae varua. Te a'o atu nei ia outou ia faaohipa i teie buka iti i te mau taime atoa.

3. E ti'a atoa i te mau diakono e te mau haapii ia « faaara, ia a'o, ia faaa'o, e ia haapii, e ia titau atu i te mau taata atoa ia haere mai i te Mesia raa » (PH&PF 20:59 ; a hi'o i te mau irava 46 e 68 no te mau tahu'a).

E rave rahi feia apî tane e mana'o nei e e haamata ta ratou ohipa misionare ia rae'ahia to ratou 19 matahiti e ia tomo atu i te Pû Haapiiraa Misionare. Ua haapii tatou na roto mai i te mau papa'iraa mo'a e e haamata te reira na mua roa'utu. Te hinaaro nei te Fatu i te feia atoa tei mau i te Autahu'araa a Aarona ia titau i te mau taata atoa ia haere mai i te Mesia ra—ma te haamata i to ratou iho utuafare.

I muri iho, no te tauturu i teie peresideni apî ia taa e o oia ana'e, te peresideni i roto i te pûpû autahu'araa, ua parau atu vau ia tai'o oia e toru a'e taime i te ohipa matamua tei tabulahia i roto i Te Parau Haapiiraa e Te Mau Parau Fafau 107:85. Ua tai'o oia « faatere ia i ni'a i na diakono hoê ahuru e ma piti ». Ua ui au, « eaha ta te Fatu e parau ra ia oe iho no ni'a i ta oe ohipa ei peresideni ? »

Ua parau mai oia, « oia, e rave rahi mau mea tei puta mai i roto i to'u upoo a paraparau ai taua. Te mana'o nei au e te hinaaro nei te Metua i te Ao ra ia riro vau ei peresideni no na 12 diakono. E pae ana'e o matou o te tae mai nei, e te haere mai nei te hoê i te tahi mau taime. No reira nahea ia e roaa e ahuru ma piti ? »

Teie nei, aita vau i tatara a'e nei teie irava mai ta'na i tatara, ua mau râ oia i te mau taviri mo'a tei ore i mauhia e

au. Ua haapihia vau e te hoê peresideni no te pūpū diakono 13 matahiti no ni'a i te mana heheuraa e tae mai i te feia tei mau i te mau taviri mo'a no te peresideniraa, noa'ū eaha to ratou maramarama, to ratou huru taata, aore rā matahiti.

Ua pahono vau, « aita vau i ite. Eaha to oe mana'o ? »

E ua parau mai oia, « e ti'a ia matou ia feruri nahea i te tauturu ia'na ia tamau noa oia i te haere mai. Ua ite au e te vai nei e piti atu ā o tei ti'a ia haere mai i roto i ta matou nei pūpū autahu'araa, aita rā raua e haere mai nei, e aita vau i matau ia raua. Peneia'e e nehenehe ta'u e riro ei hoa no te hoê e ia haapa'o to'u na tauturu i te tahi atu. Mai te mea e tae pauroa mai ratou, e hitu ia matou, i hea rā matou e tii ai e pae faahou ā ? »

« Aita vau i ite », o ta'u ia pahonora, « mai te mea rā e hinaaro te Metua i te Ao ra ia ratou i ô nei, o Ona ia tei ite ».

« E ti'a ia ia matou ia pure ei peresideniraa e ei pūpū autahu'araa ia ite eaha te rave ». Ua ui mai oia i muri iho, « e hopoi'a anei na'u te mau tamaroa atoa e faito matahiti diakono to ratou i roto i ta matou paroita, e tae noa'ū o ratou e ere te melo ? »

Ua parau vau ma te faahiahia, « i te hi'oraa a te Fatu, e hopoi'a anei na to oe episekopo te mau melo ana'e no te

paroita aore rā te feia atoa e ora nei i roto i te mau oti'a no te paroita ? »

Ua taa i teie nei « taata haapa'o » apî. Ua ite oia i te ohipa a te mau diakono, te mau haapii e te mau tahu'a atoa i te tia'iraa i te Ekalesia e te titauraa i te mau taata atoa ia haere mai i te Mesia ra.

E fariu to'u mau mana'o i te hoê papa'iraa mo'a a feruri ai au i to tatou feia apî tane e i te feia apî tamahine faahiahia no te Ekalesia—te hoê papa'iraa tei faahitihia e Moroni ia Iosepha Semita ma te parau e, « aita ā te reira i tupu, ua fatata rā » (Iosepha Semita—Aamu 1:41)—« E muri a'e i te reira, e ninii atu ai au i tau varua i ni'a i te taata atoa ; e tohu ho'i ta outou mau tamarii tamaroa e te mau tamahine ... e ite to outou mau taata apî i te orama » (Ioela 2:28).

Te mea tei « puta mai » i roto i te feruriraa o teie peresideni apî o te hoê ia orama ta te Metua i te Ao ra e hinaaro i ta'na pūpū autahu'araa ia riro. O te heheuraa ia i hinaarohia e ana no te haapuui i te mau melo itoitoe no ta'na pūpū autahu'araa, ia faaora ia ratou e fifi nei ; e ia titau i te mau taata atoa ia haere mai i te Mesia ra. Na roto i te faaururaa, ua rave ia oia i te mau opuaraa no te faatupu i te hinaaro o te Fatu.

Ua haapii te Fatu i teie peresideni apî e te auraa o te *autahu'araa* o te haereraa ia e tavini ia vetahi ê. Mai ta to tatou peropheta here, te peresideni Thomas S. Monson i tatara : « E ere te autahu'araa e horo'araa mau mai te hoê faaueraa ia tavini, e hoê rā haamaitiraa no te faateitei, e te hoê rave'a no te haamaitai i te oraraa o vetahi ê ». (« Our Sacred Priesthood Trust », *Liahona*, Me 2006, 57).

Te taviniraa, o te niu iho ia o te autahu'araa—te taviniraa ia vetahi ê mai tei faahoho'ahia e te Faaora. Te faaite papū nei au o Ta'na autahu'araa teie, te rave nei tatou i Ta'na ohipa, e ua faaite mai Oia i te mau taata atoa tei mau i te autahu'araa i te e'a no te taviniraa maitai a te autahu'araa.

Te ani nei au i te mau peresideniraa pūpū no te mau diakono, te mau haapii, te mau tahu'a atoa ia amui pinepine, ia tai'o e ia pure no

te haapii eaha ra te hinaaro o te Fatu no ta outou pūpū e i muri iho a haere e a rave. A faaohipa i Te Hopoi'a i te Atua no te tauturu ia outou i te haapii i ta outou mau melo no te pūpū autahu'araa i ta ratou hopoi'a. Te ani nei au i te mau melo tata'itahi no te pūpū autahu'araa ia turu i to outou peresideni pūpū e ia haere atu ia'na ra no te imi i te tautururaa a haapii ai outou e a rave ai outou ma te parau-ti'a i te taatoaraa o ta outou mau hopoi'a no te autahu'araa. E te ani nei au ia tatou tata'itahi ia hi'o i teie nei feia apî tane faahiahia mai ta te Fatu e hi'o nei ia ratou—e hoê mauhaa no te paturaa e te haapuairaa i To'na basileia i ô nei e i teie nei.

Te mau nei outou, te feia apî tane faahiahia, i te Autahu'araa a Aarona tei faaho'i-faahou-hia mai e Ioane Bapetizo ia Iosepha Semita e Olive Kaudere i piha'iho i te oire no Harmony, i Pennsylvanie. Te mau nei to outou autahu'araa i te mau taviri mo'a no te iriti i te opani i te taatoaraa o te mau tamarii a te Metua i te Ao ra ia haere i Ta'na Tamaiti ra, o Iesu Mesia, e ia pee Ia'na. E horo'ahia te reira na roto i te « evanelia no te tatarahapa, e no te bapetizoraa e no te haamatararaa hara », te mau oro'a hepetoma no te oro'a ; e « te utuuturaa a te mau melahi ». (PH&PF 13:1 ; Iosepha Semita—Aamu 1:69) E mau taata utuutu mau outou tei ti'a ia vai ei mau taea'e no te autahu'araa mâ, ti'amâ, e te haapa'o i te mau taime atoa e i te mau vahi atoa.

No te aha ? A faaroo i te mau parau a to tatou Peresideniraa Matamua here, tei horo'ahia ia outou tata'itahi :

« Tei ia outou te mana no te rave i te mau oro'a o te Autahu'araa a Aarona... e haamaitai rahi outou i te mau oraraa o te feia e haati ra ia oe...

« E ti'aturi rahi te Metua i te Ao ra ia outou, e e misioni faufaa rahi na outou e faaoti » (*Faaotiraa i Ta'u Hopoi'a i te Fatu : Na Tei Mau i te Autahu'araa a Aarona* [2010], 5).

Ua ite au e e parau mau teie mau parau e te pure nei au e ia noaa ia outou tata'itahi teie atoa iteraa. E te parau nei au i teie mau mea i te i'oa mo'a o Na'na ho'i te autahu'araa ta tatou e mau nei, o Iesu Mesia, amene. ■

